

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 10 maja 2016 r.

RM-10-44-16

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami z projektem aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Skarbu Państwa.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa reguluje sposób wykonywania uprawnień z akcji spółek handlowych przysługujących:

- 1) Skarbowi Państwa lub
- 2) jednostkom samorządu terytorialnego lub ich związkom, lub
- 3) państwowym osobom prawnym, lub
- 4) komunalnym osobom prawnym

– w zakresie kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i organów nadzorczych, a także wybranych postanowień umów zawieranych z członkami organów zarządzających.

2. Ustawa ma zastosowanie do podmiotów reprezentujących:

- 1) Skarb Państwa,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
- 3) państwowe osoby prawne,
- 4) komunalne osoby prawne

– w zakresie wykonywania praw z akcji spółek handlowych, przysługujących tym podmiotom, zwanych dalej „podmiotami uprawnionymi do wykonywania praw udziałowych”.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) organie nadzorczym – należy przez to rozumieć radę nadzorczą, komisję rewizyjną albo członków rady administrującej nieuprawnionych do prowadzenia spraw spółki europejskiej, a także pełnomocnika wspólnika w spółce z ograniczoną

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, ustawę z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, ustawę z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, ustawę z dnia 15 stycznia 2015 r. o przekształcaniu jednoosobowych spółek Skarbu Państwa prowadzących działalność z wykorzystaniem dóbr kultury w państwowe instytucje kultury oraz ustawę z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego.

odpowiedzialnością, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 747 i 978);

- 2) organie zarządzającym, członkach organu zarządzającego – należy przez to rozumieć odpowiednio zarząd spółki kapitałowej lub jego członków albo członków rady administrującej uprawnionych do prowadzenia spraw spółki europejskiej, a także likwidatora;
- 3) członku organu nadzorczego wskazanym przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych – należy przez to rozumieć osobę:
 - a) powołaną do organu nadzorczego oświadczeniem woli podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych lub
 - b) której powołanie do organu nadzorczego spółki zostało poprzedzone wskazaniem przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych na podstawie ustawy lub statutu, lub
 - c) której powołanie do organu nadzorczego spółki zostało poprzedzone zgłoszeniem przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych do właściwego organu spółki powołującego członków organu nadzorczego– po uprzednim złożeniu oświadczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1;
- 4) akcjach, statucie oraz walnym zgromadzeniu – rozumie się przez to również odpowiednio udziały, umowę spółki lub akt założycielski oraz zgromadzenie wspólników;
- 5) spółce – rozumie się przez to spółkę, z której akcji wykonują uprawnienia podmioty uprawnione do wykonywania praw udziałowych;
- 6) spółce publicznej – rozumie się przez to spółkę w rozumieniu art. 4 pkt 20 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1382, z późn. zm.²⁾);
- 7) spółce realizującej misję publiczną – rozumie się przez to:
 - a) spółkę, której przedmiot działalności albo cel działania został określony ustawą, w szczególności:
 - jednostkę publicznej radiofonii i telewizji,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1260 i 1844.

- spółkę zarządzającą lotniskiem użytku publicznego w rozumieniu art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393, z późn. zm.³⁾),
- operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego, operatora systemu magazynowania, operatora systemu skraplania gazu ziemnego, operatora systemu połączonego oraz operatora sieci transportowej dwutlenku węgla w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 24–28a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.⁴⁾),
- spółkę, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471),
- spółkę zarządzającą specjalną strefą ekonomiczną w rozumieniu ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282),
- zarządcę infrastruktury w rozumieniu art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1297, z późn. zm.⁵⁾),
- Zarządcę Rozliczeń Spółka Akcyjna, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. poz. 905, z późn. zm.⁶⁾),
- Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna, o której mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 489 i 1844),
- podmiot zarządzający portem morskim w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2010 r. poz. 179 oraz z 2015 r. poz. 1569 i 1642),

b) Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 768 oraz z 2015 r. poz. 978, 1221, 1586 i 1893.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 1101 i 1662, z 2015 r. poz. 151, 478, 942, 1618, 1893, 1960 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 266.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1741, 1753, 1777 i 1893.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. poz. 357, z 2009 r. poz. 817, z 2011 r. poz. 551 i 1381 oraz z 2016 r. poz. 266.

- c) Agencję Rozwoju Przemysłu Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,
 - d) Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie;
- 8) spółce realizującej zadania publiczne – rozumie się przez to spółkę, na którą ustawa albo statut nakłada dodatkowe obowiązki w zakresie realizacji celów publicznych, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 65);
- 9) podstawie wymiaru – rozumie się przez to wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 2. 1. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych jest obowiązany podejmować działania mające na celu ukształtowanie i stosowanie w spółce zasad wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego określonych niniejszą ustawą.

2. Wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) doprowadzeniu do głosowania przez walne zgromadzenie spółki projektów uchwał ustalających zasady wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego spółki zgodnie z niniejszą ustawą oraz oddaniu głosów za ich uchwaleniem;
- 2) odebraniu od kandydata na członka organu nadzorczego wskazanego przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych oświadczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

3. W przypadku niepodjęcia przez walne zgromadzenie uchwały ustalającej zasady wynagradzania członków organu zarządzającego, pomimo podjęcia działań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych przekazuje członkom organu nadzorczego wskazanym przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych informację o konieczności wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 2.

Art. 3. 1. Kandydat na członka organu nadzorczego wskazanego przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych składa podmiotowi uprawnionemu do

wykonywania praw udziałowych oświadczenie o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z niniejszą ustawą.

2. Obowiązek kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z niniejszą ustawą członek organu nadzorczego wskazany przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych realizuje poprzez wykonywanie uprawnień wynikających z przepisów prawa oraz postanowień statutu dotyczących organu nadzorczego, w szczególności przy podejmowaniu uchwał.

3. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określa, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę skutecznej realizacji obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu zarządzającego oraz projekt uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego, zwanych dalej „uchwałami w sprawie wynagrodzeń”, przewidują, że wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego składa się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, określonej kwotowo, oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki.

2. Część stałą wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego ustala się z uwzględnieniem skali działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiągniętych przychodów i wielkości zatrudnienia, w wysokości:

- 1) od jednokrotności do trzykrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie do 10 pracowników włącznie lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych niższy niż równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były niższe niż równowartość w złotych 2 milionów euro,
- 2) od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 11 do 50 pracowników lub

- b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych stanowiący co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat stanowiły co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro,
- 3) od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
- a) zatrudniała średniorocznie od 51 do 250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 10 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 10 milionów euro,
- 4) od czterokrotności do ośmiokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
- a) zatrudniała średniorocznie od 251 do 1250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 43 milionów euro,
- 5) od siedmiokrotności do piętnastokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
- a) zatrudniała średniorocznie co najmniej 1251 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 250 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 215 milionów euro

– przy czym wyrażone w euro wielkości, o których mowa w pkt 1–5, przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu danego roku obrotowego.

3. Jeżeli przemawiają za tym wyjątkowe okoliczności, w szczególności dotyczące spółki albo rynku, na którym ona działa, projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania

wynagrodzeń dotyczący członków organu zarządzającego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, może przewidywać inną wysokość części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego niż określona zgodnie z ust. 2. W przypadku oddania głosów za uchwałą ustalającą wysokość części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego w wyższej wysokości niż określona zgodnie z ust. 2, podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych sporządza pisemne uzasadnienie i publikuje je na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Przy ustalaniu części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego:

- 1) spółek będących spółkami publicznymi – ust. 3 stosuje się, z tym że ustalenie części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego w innej wysokości niż określona zgodnie z ust. 2 wymaga uprzedniego przeprowadzenia porównania tak ustalonego wynagrodzenia z wysokością wynagrodzeń członków organów zarządzających spółek publicznych o podobnej skali lub przedmiocie działalności; wyniki porównania przedstawia się w uzasadnieniu uchwały ustalającej wysokość części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego w innej wysokości niż określona zgodnie z ust. 2;
- 2) podmiotów, których działalność polega na zarządzaniu aktywami podmiotów trzecich – uwzględnia się wyłącznie wartości jej aktywów, przy czym przez aktywa rozumie się również aktywa powierzone w zarządzanie.

5. Część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego. W przypadku spółek realizujących misję publiczną albo spółek realizujących zadania publiczne przy określeniu celów zarządczych, ich wagi oraz kryteriów ich realizacji i rozliczania, uwzględnia się także stopień realizacji misji publicznej albo stopień realizacji zadań publicznych, w okresie stanowiącym podstawę ustalenia wynagrodzenia uzupełniającego. Część zmienna wynagrodzenia w spółce nie może przekroczyć 50%, a w spółkach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 100% wynagrodzenia podstawowego członka organu zarządzającego w poprzednim roku obrotowym.

6. Cele zarządcze mogą stanowić w szczególności:

- 1) wzrost zysku netto bądź zysku przed pomniejszeniem o odsetki, podatki i amortyzację albo dodatnia zmiana tempa wzrostu jednego z tych wyników;
- 2) osiągnięcie albo zmiana wielkości produkcji albo sprzedaży;
- 3) wartość przychodów, w szczególności: ze sprzedaży, z działalności operacyjnej, z pozostałej działalności operacyjnej lub finansowej;
- 4) zmniejszenie strat, obniżenie kosztów zarządu lub kosztów prowadzonej działalności;
- 5) realizacja strategii lub planu restrukturyzacji;
- 6) osiągnięcie albo zmiana szczególnych wskaźników, w szczególności: rentowności, płynności finansowej, efektywności zarządzania lub wypłacalności;
- 7) realizacja inwestycji, z uwzględnieniem w szczególności: skali, stopy zwrotu, innowacyjności, terminowości realizacji;
- 8) zmiana pozycji rynkowej spółki, liczonej jako udział w rynku bądź według innych kryteriów lub relacji z kontrahentami oznaczonymi jako kluczowi według określonych kryteriów;
- 9) realizacja prowadzonej polityki kadrowej i wzrost zaangażowania pracowników.

7. Dla spółek będących przedsiębiorcami dominującymi, w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634), sporządzających skonsolidowane sprawozdania finansowe na podstawie odrębnych przepisów, uwzględnienie skali działalności spółki, o którym mowa w ust. 2, oraz cele, o których mowa w ust. 6, przyjmuje się dla spółki dominującej i podmiotów od niej zależnych wszystkich szczebli w taki sposób, jakby grupa kapitałowa stanowiła jeden podmiot; ponadto w każdym przypadku jako odrębny cel, warunkujący możliwość otrzymania części zmiennej wynagrodzenia, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, określa się ukształtowanie i stosowanie zasad wynagradzania członków organów zarządzających i nadzorczych podmiotów zależnych odpowiadających zasadom określonym w niniejszej ustawie.

8. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń wyznacza cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania. Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu zarządzającego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, może ponadto przewidywać, że uszczegółowienia celów, wag i kryteriów, o których mowa w zdaniu pierwszym, dokona organ lub podmiot określający

wynagrodzenie członka organu zarządzającego i zawierający z tym członkiem umowę o świadczenie usług zarządzania.

9. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń zawiera postanowienia przewidujące, że wynagrodzenie uzupełniające członka organu zarządzającego, o którym mowa w ust. 5, przysługuje po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzieleniu temu członkowi organu zarządzającego absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez walne zgromadzenie.

Art. 5. 1. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń przewiduje, że:

- 1) z członkiem organu zarządzającego spółka zawiera umowę o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji, z obowiązkiem świadczenia osobistego takiego członka, bez względu na to, czy działa on w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej;
- 2) istnieje możliwość wypowiedzenia przez spółkę umowy, o której mowa w pkt 1, przy czym umowa ta może określać różne terminy wypowiedzenia, zależne od okresu jej wykonywania, jednakże nie dłuższe niż trzy miesiące, jak też może przewidywać, że termin wypowiedzenia upływa z końcem miesiąca kalendarzowego;
- 3) członek organu zarządzającego nie będzie pobierał wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji członka organu w podmiotach zależnych od spółki w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) umowa, o której mowa w pkt 1, zawiera obowiązek informowania przez członka organu zarządzającego o zamiarze pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej, nabyciu udziałów albo akcji w innej spółce handlowej oraz może przewidywać zakaz pełnienia funkcji w organach jakiejkolwiek innej spółki handlowej lub wprowadzać inne ograniczenia dotyczące działalności członka organu zarządzającego.

2. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń może także określać w szczególności:

- 1) uprawnienia członków organu zarządzającego do korzystania z określonych urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki lub
- 2) wysokość odprawy dla członków organu zarządzającego, o której mowa w art. 7, lub
- 3) wysokość i warunki przyznania członkom organu zarządzającego odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, o którym mowa w art. 8, lub

- 4) w jakiej części wypłata wynagrodzenia uzupełniającego jest uzależniona od terminu, nie dłuższego niż 36 miesięcy i warunków, w szczególności powodujących utratę prawa do otrzymania wynagrodzenia w całości albo w części, jeżeli w oznaczonym w umowie terminie zajdą okoliczności mające wpływ na realizację określonych w umowie celów zarządczych.

Art. 6. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1, projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń określa zasady przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego, niezbędnych do wykonywania ich funkcji, w szczególności może przewidywać limity dotyczące kosztów, albo sposób określania tych limitów, jakie spółka ponosi w związku z dostępem i wykorzystywaniem tych urządzeń i zasobów.

Art. 7. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń określa, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego może być przyznana odprawa, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy.

Art. 8. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3, projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń określa, że:

- 1) zakaz konkurencji po ustaniu stosunku będącego podstawą pełnienia funkcji może być ustanowiony jedynie w przypadku pełnienia funkcji przez członka organu zarządzającego przez okres co najmniej trzech miesięcy;
- 2) umowa o zakazie konkurencji z członkiem organu zarządzającego spółki może przewidywać okres zakazu konkurencji nieprzekraczający sześciu miesięcy po ustaniu pełnienia funkcji;
- 3) nie jest dopuszczalne zawarcie umowy o zakazie konkurencji po rozwiązaniu lub wypowiedzeniu umowy, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1;
- 4) w razie niewykonania lub nienależytego wykonania przez członka organu zarządzającego spółką umowy o zakazie konkurencji będzie on zobowiązany do zapłaty kary umownej na rzecz spółki, nie niższej niż wysokość odszkodowania przysługującego za cały okres zakazu konkurencji;

5) zakaz konkurencji przestaje obowiązywać przed upływem terminu, na jaki została zawarta umowa o zakazie konkurencji, w razie podjęcia się pełnienia funkcji w innej spółce.

2. W sprawach określonych w ust. 1, przepisy art. 101¹ § 1 oraz art. 101²–101⁴ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.⁷⁾) stosuje się odpowiednio, przy czym odszkodowanie za każdy miesiąc, o którym mowa w tych przepisach, nie może być wyższe niż 100% wynagrodzenia miesięcznego podstawowego otrzymanego przez członka organu zarządzającego przed ustaniem pełnienia funkcji, a w razie sporu o odszkodowaniu orzeka sąd cywilny.

Art. 9. 1. W przypadku gdy projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń odnosi się do spółki w likwidacji, projekt takiej uchwały określa, że wynagrodzenie likwidatora składa się z części stałej oraz premii likwidacyjnej.

2. Premia likwidacyjna przysługuje likwidatorowi, w przypadku zakończenia likwidacji w terminie przewidzianym w harmonogramie likwidacji, przyjętym lub zatwierdzonym przez właściwy organ spółki, albo w przypadku braku podstawy do podejmowania uchwały w sprawie zatwierdzenia harmonogramu likwidacji, w umowie, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, i stanowi iloczyn wysokości części stałej wynagrodzenia członka zarządu, określonej na podstawie art. 4, oraz liczby pełnych miesięcy liczonych od otwarcia do przewidzianego w harmonogramie zakończenia likwidacji spółki.

3. Część stała wynagrodzenia członka zarządu spółki postawionej w stan likwidacji stanowi 50% wysokości części stałej wynagrodzenia, określanej zgodnie z art. 4 ust. 2.

4. Właściwy organ spółki może określić inne proporcje części stałej i premii likwidacyjnej niż określone w ust. 2 i 3. Przepis art. 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu nadzorczego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, określa wysokość wynagrodzenia miesięcznego członków organu nadzorczego, w wysokości nieprzekraczającej iloczynu podstawy wymiaru oraz mnożnika:

- 1) 0,5 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1;
- 2) 0,75 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2;
- 3) 1 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1662 oraz z 2015 r. poz. 1066, 1220, 1224, 1240, 1268 i 1735.

- 4) 1,5 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4;
- 5) 2,75 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5.

2. Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu nadzorczego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, może przewidywać podwyższenie wynagrodzenia członków organu nadzorczego do 10% w stosunku do wysokości, określonej w ust. 1, ze względu na funkcję pełnioną w organie nadzorczym spółki lub uczestnictwo w funkcjonującym w jego ramach Komitecie.

Art. 11. 1. W spółce, w stosunku do której podmiot określony w art. 1 ust. 1 pkt 1–4 posiada uprawnienia takie jak przedsiębiorca dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów:

- 1) uchwała w sprawie zasad wynagradzania,
- 2) uchwała, o której mowa w art. 10,
- 3) uzasadnienie, o którym mowa w art. 4 ust. 3,
- 4) uzasadnienie, o którym mowa w art. 9 ust. 4

– z wyłączeniem informacji dotyczących celów zarządczych, wagi tych celów, a także kryteriów ich realizacji i rozliczania, są jawne, nie podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy przedsiębiorstwa i są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych.

2. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce, o której mowa w ust. 1, inny niż minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa informację o sporządzeniu uzasadnienia, o którym mowa w art. 4 ust. 3, wraz z adresem jego publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Przekazana informacja podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Art. 12. 1. Zasady dotyczące wynagrodzeń wynikające z art. 4, art. 5 ust. 1 pkt 3, art. 10 i art. 11 stosuje się odpowiednio do podmiotów, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 2099), posiadających szczególne znaczenie dla państwa, ujętych w wykazie, o którym mowa w ust. 2. Do tych podmiotów nie stosuje się art. 5 ust. 1, 3 i 4, art. 8, art. 10 i art. 12 ustawy, o której mowa w zdaniu pierwszym.

2. Prezes Rady Ministrów może, w drodze rozporządzenia, ustalić wykaz podmiotów posiadających szczególne znaczenie dla państwa, uwzględniając w szczególności:

- 1) rodzaj świadczonych usług lub przedmiot produkcji;
- 2) zasięg działania podmiotu;
- 3) obroty podmiotu;
- 4) liczbę pracowników zatrudnionych w podmiocie.

Art. 13. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. poz. 1584, z późn. zm.⁸⁾) w art. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) osoby pełniące w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, funkcje: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu;”.

Art. 14. W ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 2099) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 uchyla się pkt 4–7;
- 2) w art. 2:
 - a) pkt 1–4 otrzymują brzmienie:
 - „1) kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, a w szczególności dyrektorów, prezesów, tymczasowych kierowników, zarządców komisarycznych i osób zarządzających na podstawie umów cywilnoprawnych;
 - 2) zastępców kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, a w szczególności zastępców dyrektorów i wiceprezesów;
 - 3) członków organów zarządzających jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, a w szczególności członków zarządów;
 - 4) głównych księgowych jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12;”;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. poz. 1458, z 2009 r. poz. 1375, z 2010 r. poz. 1228 oraz z 2015 r. poz. 1635.

- b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7) członków organów nadzorczych jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 2, 3 i 8;”;
- 3) uchyla się art. 3;
- 4) art. 4 otrzymuje brzmienie:
 - „Art. 4. Z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. poz. 1584, z późn. zm.⁹⁾) jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednej spośród spółek, w których:
 - 1) udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
 - 2) udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
 - 3) udział spółek, o których mowa w pkt 1 i 2, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji.”;
- 5) w art. 6:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Organem właściwym do ustalania wynagrodzenia miesięcznego osób, o których mowa w art. 2 pkt 1, 5 i 7, w podmiotach wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, oraz osób, o których mowa w art. 2 pkt 10, jest organ założycielski lub organ właściwy do reprezentowania Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w podmiocie albo organ, który utworzył lub nadzoruje dany podmiot, albo któremu podlega podmiot wymieniony w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, lub osoba, o której mowa w art. 2 pkt 10.”;
 - b) uchyla się ust. 2;
- 6) w art. 8:
 - a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) dla osób zatrudnionych w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 3 – sześciokrotności,”;
 - b) uchyla się pkt 3 i 4;

⁹⁾ Patrz odnośnik nr 8.

7) w art. 10:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nagrodę roczną osobom wymienionym w art. 2 pkt 1, zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 1–3, przyznaje właściwy organ na umotywowany wniosek rady nadzorczej lub innego statutowego organu nadzorczego.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nagrodę roczną osobom wymienionym w art. 2 pkt 2–4, zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, przyznaje organ lub osoba właściwe dla tych osób w sprawach czynności z zakresu prawa pracy.”;

8) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za nieprzestrzeganie przepisów ustawy organy nadzorcze jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 2 i 3 ulegają rozwiązaniu z mocy prawa.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 203 dodaje się art. 203¹ w brzmieniu:

„Art. 203¹. Uchwała wspólników może ustalać zasady wynagradzania członków zarządu, w szczególności maksymalną wysokość wynagrodzenia członków zarządu, jak też postanawiać o przyznawaniu członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub chociażby maksymalną wartość takich świadczeń. Wynagrodzenie członków zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy określa organ albo osoba powołana uchwałą zgromadzenia wspólników do zawarcia umowy z członkiem zarządu.”;

2) po art. 222 dodaje się art. 222¹ w brzmieniu:

„Art. 222¹. § 1. Członkom rady nadzorczej może zostać przyznane wynagrodzenie. Wynagrodzenie określa umowa lub uchwała wspólników.

§ 2. Członkom rady nadzorczej przysługuje zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach rady.”;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 265 i 1161 oraz z 2015 r. poz. 4, 978, 1333 i 1830.

3) w art. 378 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Walne zgromadzenie może ustalać zasady wynagradzania członków zarządu, w szczególności maksymalną wysokość wynagrodzenia członków zarządu, jak też postanawiać o przyznawaniu członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub chociażby maksymalną wartość takich świadczeń, a także może upoważnić radę nadzorczą do ustalenia, że wynagrodzenie członków zarządu obejmuje również prawo do określonego udziału w zysku rocznym spółki, który jest przeznaczony do podziału między akcjonariuszy zgodnie z art. 347 § 1.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 510 i 1146, z 2015 r. poz. 1513 oraz z 2016 r. poz. 266) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Do wynagradzania członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej stosuje się zasady wynikające z ustawy z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...), przy czym zadania podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych oraz walnego zgromadzenia wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki. Minister właściwy do spraw gospodarki określa zasady wynagradzania członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej w formie oświadczeń.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. z 2010 r. poz. 133, z późn. zm.¹¹⁾) uchyla się art. 14.

Art. 18. W ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o przekształcaniu jednoosobowych spółek Skarbu Państwa prowadzących działalność z wykorzystaniem dóbr kultury w państwowe instytucje kultury (Dz. U. poz. 337) w art. 11 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Członkom zarządu, o których mowa w ust. 4, przysługuje odprawa, w wysokości określonej w umowie o pracę albo umowie cywilnoprawnej będącej podstawą zatrudnienia przez przekształcaną spółkę. Odprawa ta nie przysługuje w przypadku zatrudnienia członka zarządu w utworzonej instytucji kultury.”.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. poz. 857 oraz z 2012 r. poz. 441 i 951.

Art. 19. W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 614) w art. 63 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wynagrodzenia i innych należności prezesów, członków zarządów i rad nadzorczych podmiotów określonych w ust. 2 stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 20. Do umów o:

- 1) świadczenie usług w zakresie zarządzania, o których mowa w art. 3 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym,
 - 2) zakazie konkurencji po ustaniu stosunku będącego podstawą pełnienia funkcji w organie zarządzającym spółki
- zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 21. 1. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych jest obowiązany podjąć działania mające na celu ukształtowanie i stosowanie w spółce zasad wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego, określonych niniejszą ustawą, najpóźniej do dnia zwyczajnego walnego zgromadzenia, którego przedmiotem będzie rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy rozpoczynający się w 2016 r.

2. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce, o której mowa w art. 11 ust. 1, inny niż minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, w terminie trzech miesięcy od dnia odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia, o którym mowa w ust. 1, informację w sprawie realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 2.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami ma na celu zasadniczą zmianę podejścia do zasad kształtowania wynagrodzeń w spółkach handlowych z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych, zwanych dalej „Spółkami”. W zamierzeniu projektodawców ma on ustalić właściwą proporcję pomiędzy potrzebą zapewnienia elastycznego mechanizmu określania wspomnianych wynagrodzeń i zbliżenia go w maksymalnym stopniu do zasad obowiązujących na rynku a potrzebą pełnej realizacji konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej. Dodatkowo projekt ustawy zawiera regulacje mające na celu skuteczne przeciwdziałanie potencjalnym nadużyciom i patologiom w tym zakresie.

W obowiązującym stanie prawnym do wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorczych Spółek zastosowanie ma ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o zasadach wynagradzania osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tzw. ustawa kominowa). Należy jednak zaznaczyć, że ustawa kominowa ma zastosowanie do spółek z większościowym udziałem Skarbu Państwa, a także spółek z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego lub spółek z większościowym udziałem tych podmiotów. Ustawa nie obejmuje zatem spółek, które w znacznej części zostały już sprywatyzowane, a Skarb Państwa zachował pakiet mniejszościowy.

Warto jednocześnie wskazać, że ustawa kominowa ogranicza się do wyznaczenia maksymalnych poziomów wynagrodzeń osób będących członkami poszczególnych organów spółek, nie zapewniając organowi wykonującemu uprawnienia właścicielskie ani wytycznych w zakresie kształtowania tych wynagrodzeń, ani możliwości modyfikacji kwot maksymalnych, co powoduje, że spółka objęta ustawą kominową nie jest w stanie skutecznie konkurować z podmiotami prywatnymi o najlepszych specjalistów z zakresu zarządzania. Dodatkowo, ustawa kominowa nie różnicuje wynagrodzenia kadry zarządzającej w stosunku do wielkości danego podmiotu, co z jednej strony prowadzić może do nadmiernych wynagrodzeń w małych spółkach o niewielkiej skali działalności, a z drugiej strony, do zbyt niskich wynagrodzeń w dużych podmiotach objętych zakresem podmiotowym tej ustawy.

Obowiązujący mechanizm należy zatem uznać za archaiczny i nieefektywny, a tym samym za barierę na drodze do profesjonalizacji kadr menedżerskich i nadzoru w Spółkach. W konsekwencji można mówić o znacznym zróżnicowaniu poziomów zarobków członków organów Spółek objętych ustawą kominową i spółek prywatnych, powodującym brak możliwości pozyskiwania do Spółek profesjonalnych menedżerów, ponieważ nie są one w stanie zaoferować im wynagrodzeń odpowiadających ich kwalifikacjom. Spółki objęte ustawą kominową powinny być zarządzane przez możliwie najlepszych specjalistów dostępnych na rynku, podczas gdy obowiązujące w ramach wskazanej ustawy ograniczenia w żadnej mierze nie zachęcają do podejmowania się kierowania podmiotami, w sytuacji gdy sektor prywatny na zbliżonym stanowisku potrafi zaoferować nawet kilkukrotnie większe wynagrodzenie. Dodatkowo bardzo istotną wadą ustawy kominowej jest również brak systemu premiowania skutecznych menedżerów, tj. brak powiązania zarobków kadry menedżerskiej z wynikami spółki oraz osiągniętymi celami.

W związku z powyższym zaproponowano kompleksową zmianę, która w ocenie projektodawców w krótkim czasie poprawi efektywność zarządzania Spółkami, a w konsekwencji poprawi ich wyniki i, co jest z tym związane, będzie mieć również pozytywny wpływ na sytuację pracowników.

Projektowana ustawa ma na celu uregulowanie sposobu wykonywania uprawnień z akcji spółek handlowych przysługujących Skarbowi Państwa, jednostkom samorządu terytorialnego, ich związkom, państwowym osobom prawnym lub komunalnym osobom prawnym w zakresie kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i organów nadzorczych, a także wybranych postanowień umów zawieranych z członkami organów zarządzających.

Warto w tym miejscu podkreślić, że następuje istotna zmiana filozofii w kształtowaniu wysokości wynagrodzenia – projektowana ustawa odchodzi od modelu sztywnego związania spółki określonym limitem wynagrodzenia (co ograniczało jej stosowanie wyłącznie do spółek z większościovym udziałem Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego) – na rzecz nałożenia na podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w Spółkach obowiązku podejmowania działań mających na celu ukształtowanie i stosowanie w spółce zasad wynagradzania członków organów zarządzających i członków organów nadzorczych, adekwatnie do możliwości

wynikających z układu korporacyjnego w danej spółce. Zatem organy sprawujące nadzór właścicielski, korzystając z uprawnień właścicielskich, otrzymają możliwość skutecznego oddziaływania na podmioty z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa, przy pełnym poszanowaniu konstytucyjnej zasady ochrony własności i nienaruszania praw pozostałych udziałowców. Wykonanie wspomnianego obowiązku w myśl ustawy polegać będzie w szczególności na doprowadzeniu do uchwalenia przez walne zgromadzenie spółki uchwał ustalających zasady wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego spółki, zgodnie z projektowaną ustawą, na zasadach określonych w Kodeksie spółek handlowych.

Projektowana ustawa ma na celu równe traktowanie przedsiębiorców, na których działalność ma wpływ Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, a także państwowe lub komunalne osoby prawne. Dlatego też założeniem projektu ustawy jest m.in. zaimplementowanie zaproponowanego modelu wynagradzania do możliwie najszerszego kręgu Spółek. Należy bowiem wskazać, iż w sytuacji dużego rozproszenia głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu mniejszościowi wspólnicy albo akcjonariusze mogą odgrywać decydującą rolę w kształtowaniu decyzji korporacyjnych.

Jak wskazano powyżej, przepisy ustawy kominowej nie obejmują swoim zakresem podmiotowym spółek z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Powoduje to znaczne nierówności w zakresie wynagradzania członków organów zarządzających spółek kontrolowanych przez Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, wynikające jedynie z faktu przekroczenia przez te podmioty poziomu 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.

Przepisy ustawy kominowej prowadziły do sytuacji patologicznych, ale i niczym nieuzasadnionych dysproporcji w zarobkach. Dla przykładu wynagrodzenie zasadnicze prezesa zarządu PKN Orlen S.A. wynosiło rocznie 1,7 mln zł (dane za 2015 r.), a prezesa zarządu Grupy Lotos S.A. 0,24 mln zł. Powodowało to również dążenie do poszukiwania dodatkowych źródeł wynagradzania – wspomniany prezes zarządu Grupy Lotos S.A. w 2015 r. osiągnął dochody (świadczenia) w spółkach zależnych i stowarzyszonych w wysokości 1,2 mln zł.

Podobnie w przypadku wynagrodzeń członków rad nadzorczych występują niczym nieuzasadnione dysproporcje, np. wynagrodzenie miesięczne członka rady nadzorczej

spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wynosi ok. 4,3 tys. zł, natomiast wynagrodzenie członka rady nadzorczej w Tauron Polska Energia S.A. ok. 9–12 tys. zł. Oba podmioty to jednostki dominujące w dużych grupach kapitałowych, zatrudniających tysiące pracowników, z obrotami powyżej 250 milionów euro i sumą aktywów wyższą niż 215 milionów euro, przy czym PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. ma wyższe zarówno aktywa, jak i przychody ogółem.

Podkreślić też należy, iż ustawa zobowiązuje podmioty uprawnione do wykonywania praw udziałowych w spółkach objętych projektowaną regulacją, aby w ramach posiadanych uprawnień właścicielskich podejmowały działania na rzecz wprowadzenia zasad wynagradzania określonych projektowaną ustawą. Działania te będą polegały przede wszystkim na doprowadzeniu do głosowania przez walne zgromadzenie spółki projektów uchwał ustalających zasady wynagradzania członków organu zarządzającego oraz wynagrodzenie członków organu nadzorczego spółki zgodnie z niniejszą ustawą oraz oddaniu głosów za ich uchwaleniem.

Projektowana ustawa wprowadza również dodatkowy mechanizm, który będzie miał zastosowanie w przypadku braku możliwości przeprowadzenia powyższych uchwał w ramach walnego zgromadzenia. Otóż warunkiem powołania z ramienia Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych do organu nadzorczego spółki będzie złożenie przez kandydata oświadczenia, w którym zobowiąże się on do podejmowania, w sytuacjach określonych ustawą, w ramach posiadanych uprawnień, działań, których celem będzie ukształtowanie wynagrodzeń organów zarządzających w sposób uregulowany niniejszą ustawą. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór takiego oświadczenia, uwzględniając potrzebę skutecznej realizacji obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z niniejszą ustawą.

Projektowana ustawa istotnie zmienia sposób ustalania wysokości wynagrodzenia kadry zarządzającej Spółek, wprowadzając mechanizm wymuszający ustalenie tej wysokości w sposób adekwatny do bieżącej sytuacji spółki, jej wielkości oraz skali prowadzonej działalności. Ponadto przewiduje się wprowadzenie możliwości premiowania menedżerów aktywnych, skutecznie budujących wartość spółki. Stosownie do powyższego, uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczące członków

organu zarządzającego będą wskazywały, że wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego będzie składało się z określonej kwotowo części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki. Część stała wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego uzależniona od skali działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiągniętych przychodów i wielkości zatrudnienia, będzie wynosiła:

- 1) od jednokrotności do trzykrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie do 10 pracowników włącznie lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych niższy niż równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były niższe niż równowartość w złotych 2 milionów euro;
- 2) od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 11 do 50 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych stanowiący co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat stanowiły co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro;
- 3) od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 51 do 250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 10 milionów euro, lub

- c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 10 milionów euro;
- 4) od czterokrotności do ośmiokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 251 do 1250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 43 milionów euro;
- 5) od siedmiokrotności do piętnastokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie co najmniej 1251 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 250 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 215 milionów euro.

W projekcie przewidziano, że wyrażone w euro wielkości, o których mowa w pkt 1–5, przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu danego roku obrotowego. Należy zauważyć, że zarówno sposób określenia powyższych przesłanek, jak i obliczania średniego kursu euro jest wzorowany na przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

W wyjątkowych okolicznościach, w szczególności dotyczących spółki albo rynku, na którym ona działa, projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń będzie mógł przewidzieć inną wysokość części stałej wynagrodzenia. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku oddania głosów za uchwałą ustalającą wysokość części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego w wyższej wysokości niż określona zgodnie z art. 4 ust. 2, podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych będzie obowiązany sporządzić pisemne uzasadnienie i opublikować je na swojej stronie

podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej. Natomiast w spółkach publicznych ustalenie części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego, w innej wysokości niż wielkości wskazane powyżej, będzie wymagało przeprowadzenia porównania tak ustalonego wynagrodzenia z wysokością wynagrodzeń członków organów zarządzających spółek publicznych o podobnej skali lub przedmiocie działalności. Jednocześnie wspomniane uzasadnienie będzie miało charakter jawny. Ujawnienie wysokości wynagrodzeń członków organów Spółek stanowić będzie skuteczny mechanizm zapobiegania występowaniu potencjalnych nadużyć w tym zakresie.

W odróżnieniu od dotychczasowych, sztywnych i nieefektywnych zasad wynagradzania określonych ustawą kominową, zaproponowane w art. 4 ust. 3 projektu przesłanki określenia innej wysokości części zmiennej wynagrodzenia mają charakter ogólny, aby zapewnić realizację postulatów elastyczności i możliwości racjonalnego ustalania wynagrodzeń. Jeżeli przemawiają za tym wyjątkowe okoliczności, w szczególności dotyczące spółki albo rynku, na którym ona działa, ale także w przypadku przepisów szczególnych określających zasady wynagradzania członków organów zarządzających danej grupy spółek (np. instytucji finansowych), projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu zarządzającego może przewidywać inną, niż określoną w art. 4 ust. 2 ustawy, wysokość części stałej wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych sporządza w takim przypadku pisemne uzasadnienie i publikuje je na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej. To wyjątkowe rozwiązanie może znaleźć zastosowanie w sytuacji, gdy ustalenie wynagrodzenia dla osób zarządzających na podstawie sztywnych reguł wynikających z ustawy mogłoby w negatywny sposób wpłynąć na realizację istotnych interesów państwa polskiego. Przepis umożliwia zatem dostęp do wysoko wykwalifikowanej kadry zarządzającej, której kompetencje są niezbędne dla realizacji zadań istotnych dla państwa na najwyższym poziomie.

Część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, będzie uzależniona od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania będą ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego. W przypadku spółek realizujących misję publiczną

albo spółek realizujących zadania publiczne określenie celów zarządczych, ich wagi oraz sposobu ich weryfikacji, będzie wymagać uwzględnienia stopnia realizacji misji publicznej albo stopnia realizacji zadań publicznych, w okresie stanowiącym podstawę ustalenia wynagrodzenia uzupełniającego. Część zmienna wynagrodzenia w spółce nie będzie mogła przekroczyć 50%, a w największych spółkach (o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 projektu) 100% wynagrodzenia podstawowego członka organu zarządzającego w poprzednim roku obrotowym. Część ta będzie uzależniona od stopnia realizacji celów zarządczych. Jako potencjalne cele zarządcze ustawa określa w szczególności:

- 1) wzrost zysku netto bądź zysku przed pomniejszeniem o odsetki, podatki i amortyzację albo dodatnią zmianę tempa wzrostu jednego z tych wyników;
- 2) osiągnięcie albo zmianę wielkości produkcji albo sprzedaży;
- 3) wartość przychodów, w szczególności: ze sprzedaży, z działalności operacyjnej, z pozostałej działalności operacyjnej lub finansowej;
- 4) zmniejszenie strat, obniżenie kosztów zarządu lub kosztów prowadzonej działalności;
- 5) realizację strategii lub planu restrukturyzacji;
- 6) osiągnięcie albo zmianę szczególnych wskaźników, w szczególności: rentowności, płynności finansowej, efektywności zarządzania lub wypłacalności;
- 7) realizację inwestycji, z uwzględnieniem w szczególności: skali, stopy zwrotu, innowacyjności, terminowości realizacji;
- 8) zmianę pozycji rynkowej spółki, liczonej jako udział w rynku bądź według innych kryteriów lub relacji z kontrahentami oznaczonymi jako kluczowi według oznaczonych kryteriów;
- 9) realizację prowadzonej polityki kadrowej i wzrost zaangażowania pracowników.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że wyznaczenie celów zarządczych, wag tych celów, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania będzie określał projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń. Dodatkowo uchwała będzie mogła przewidywać, że uszczegółowienia celów, wag i kryteriów, o których mowa powyżej, dokona organ lub podmiot określający wynagrodzenie członka organu zarządzającego i zawierający z tym członkiem umowę o świadczenie usług zarządzania.

Projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń będzie zawierał postanowienia przewidujące, że wynagrodzenie uzupełniające członka organu zarządzającego przysługuje po

zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzieleniu temu członkowi organu zarządzającego absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez walne zgromadzenie.

Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu nadzorczego będzie określał wysokość wynagrodzenia miesięcznego w tym organie, w wysokości nieprzekraczającej iloczynu podstawy wymiaru oraz mnożnika:

- 1) 0,5 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1;
- 2) 0,75 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2;
- 3) 1 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3;
- 4) 1,5 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4;
- 5) 2,75 – dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5.

Ponadto projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu nadzorczego będzie mógł przewidywać podwyższenie wynagrodzenia członków organu nadzorczego do 10% w stosunku do wskazanej wyżej wysokości, ze względu na funkcję pełnioną w organie nadzorczym spółki lub uczestnictwo w funkcjonującym w jego ramach Komitecie.

Ustawa określa również optymalny i jednolity model nawiązywania stosunku prawnego z osobami wchodzącymi w skład organów zarządzających – projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń będzie przewidywał, że:

- 1) z członkiem organu zarządzającego spółka zawiera umowę o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji, z obowiązkiem świadczenia osobistego takiego członka, bez względu na to, czy działa on w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej;
- 2) istnieje możliwość wypowiedzenia przez spółkę umowy, o której mowa w pkt 1, przy czym umowa ta może określać różne terminy wypowiedzenia, zależne od okresu jej wykonywania, jednakże nie dłuższe niż trzy miesiące, jak też może przewidywać, że termin wypowiedzenia upływa z końcem miesiąca kalendarzowego;
- 3) członek organu zarządzającego nie będzie pobierał wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji członka organu w podmiotach zależnych od spółki w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

- 4) umowa, o której mowa w pkt 1, zawiera obowiązek informowania przez członka organu zarządzającego o zamiarze pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej, nabyciu udziałów albo akcji w innej spółce handlowej oraz może przewidywać zakaz pełnienia funkcji w organach jakiejkolwiek innej spółki handlowej lub wprowadzać inne ograniczenia dotyczące działalności członka organu zarządzającego.

Dodatkowo projekt uchwały w sprawie wynagrodzeń będzie mógł fakultatywnie określić:

- 1) uprawnienia członków organu zarządzającego do korzystania z określonych urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki (w tym zakresie uchwała powinna kierować się przesłanką niezbędności do wykonywania funkcji, przewidując w szczególności limity, albo sposób ich określania, dotyczące kosztów, jakie spółka poniesie z tego tytułu) lub
- 2) wysokość odprawy dla członków organu zarządzającego (w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego będzie mogła być przyznana odprawa, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy o świadczenie usług zarządzania), lub
- 3) wysokość i warunki przyznania członkom organu zarządzającego odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji (przy czym zakaz konkurencji po ustaniu stosunku będącego podstawą pełnienia funkcji będzie mógł być ustanowiony jedynie na okres maksymalnie 6 miesięcy i tylko w przypadku pełnienia funkcji przez członka organu zarządzającego przez okres co najmniej trzech miesięcy; nie będzie możliwe zawarcie umowy o zakazie konkurencji po rozwiązaniu lub wypowiedzeniu umowy stanowiącej podstawę pełnienia funkcji członka zarządu, a w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o zakazie konkurencji członek zarządu będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej na rzecz spółki, nie niższej niż wysokość odszkodowania przysługującego za cały okres zakazu konkurencji; zakaz konkurencji będzie przestawał obowiązywać przed upływem terminu, na jaki została zawarta umowa o zakazie konkurencji, w razie podjęcia się pełnienia funkcji w innej spółce w rozumieniu art. 1 ust. 3 pkt 5 projektowanej ustawy; w sprawach

dotyczących zakazu konkurencji odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy art. 101¹ § 1 oraz art. 101²–101⁴ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym odszkodowanie za każdy miesiąc, o którym mowa w tych przepisach, nie będzie mogło być wyższe niż 100% wynagrodzenia miesięcznego podstawowego otrzymanego przez członka organu zarządzającego przed ustaniem pełnienia funkcji, w razie sporu o odszkodowaniu orzekał będzie sąd cywilny), lub

- 4) w jakiej części wypłata wynagrodzenia uzupełniającego jest uzależniona od terminu, nie dłuższego niż 36 miesięcy i warunków, w szczególności powodujących utratę prawa do otrzymania wynagrodzenia w całości albo w części, jeżeli w oznaczonym w umowie terminie zajdą okoliczności mające wpływ na realizację określonych w umowie celów zarządczych.

Zakłada się, że również wynagrodzenia likwidatorów będą miały charakter motywacyjny, m.in. poprzez skorelowanie części zmiennej z efektywną realizacją procesu likwidacji, zgodnie z założonym harmonogramem.

Jak już sygnalizowano wyżej, projektowana ustawa zakłada wprowadzenie zasady jawności w zakresie wynagrodzeń, co w ocenie projektodawców zapewni możliwość skutecznej kontroli społecznej i oprócz budowania poczucia sprawiedliwości społecznej, umożliwi przeciwdziałanie potencjalnym nadużyciom. Stosownie do powyższego w odniesieniu do Spółek, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, a także państwowe lub komunalne osoby prawne posiadają uprawnienia takie jak przedsiębiorca dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, uchwały w sprawie zasad wynagradzania, uchwały walnego zgromadzenia, dotyczące zasad wynagradzania członków organu nadzorczego, a także uzasadnienia dla przyjęcia innej wysokości kwoty bazowej dla określenia części stałej wynagrodzenia członka zarządu lub likwidatora, z wyłączeniem informacji dotyczących celów zarządczych, wagi tych celów, a także kryteriów ich realizacji i rozliczania, będą jawne i nie będą podlegać ochronie danych osobowych ani tajemnicy przedsiębiorstwa. Ponadto będą one publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych. Należy zaznaczyć, że ujawnienie informacji dotyczących strategii działania Spółki mogłoby naruszyć jej interes, dlatego też zasada jawności wspomnianych uchwał i uzasadnień nie będzie obejmowała

informacji dotyczących celów zarządczych, wagi tych celów, a także kryteriów ich realizacji i rozliczania.

Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w Spółkach, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, a także państwowe lub komunalne osoby prawne posiadają uprawnienia takie jak przedsiębiorca dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, inny niż minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, został zobowiązany do niezwłocznego przekazywania ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa informacji o sporządzeniu uzasadnienia, o którym mowa w art. 4 ust. 3, wraz z adresem jego publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Przekazana informacja będzie podlegać zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Projekt przewiduje także wprowadzenie delegacji ustawowej dla Prezesa Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu podmiotów, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 2099), posiadających szczególne znaczenie dla państwa, w których będą stosowane odpowiednio zasady wynagradzania wynikające z art. 4, art. 5 ust. 1 pkt 3, art. 10 i art. 11 projektowanej ustawy. Do tych podmiotów nie będą stosowane przepisy art. 5 ust. 1, 3 i 4, art. 8, art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne dokonano zmiany art. 2 pkt 9, w wyniku której ustawie tej będą podlegały osoby pełniące w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, funkcje: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu, niezależnie od stosunku będącego podstawą pełnienia tych funkcji.

Projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. W szczególności spod zakresu podmiotowego tej ustawy zostaną wyłączone podmioty, które zostaną objęte projektowaną ustawą, tj.:

- 1) jednoosobowe spółki prawa handlowego utworzone przez Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) spółki prawa handlowego, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 3) spółki prawa handlowego, w których udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 4) spółki prawa handlowego, w których udział spółek, o których mowa w pkt 4–6, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.

Jednocześnie projekt uchyla art. 3, który przewiduje, że ustawa ma również zastosowanie do osoby fizycznej i spółki cywilnej prowadzącej działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz osoby prawnej, z którą podmiot prawny, o którym mowa w art. 1 pkt 1 i 4–10, zawarł umowę o świadczeniu usług w zakresie zarządzania, a także zawiera możliwość wyłączenia jej stosowania wobec osób fizycznych, spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub osób prawnych, z którymi zawarto umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania, w przypadku gdy te podmioty spełniły wskazane w tym przepisie warunki.

Charakter umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania, których dotyczy art. 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, powodował niejednokrotnie ich krytykę. Przepis ten to potencjalne źródło patologii, jakie miały miejsce w spółkach z udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wynagradzania członków zarządów. Możliwość wyłączenia przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi przy spełnieniu określonych przesłanek (prowadzenie działalności gospodarczej oraz posiadanie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej) umożliwiała omijanie przepisów tej ustawy. Brakowało więc jakichkolwiek jednolitych zasad wynagradzania członków zarządów zatrudnionych na podstawie takich umów (tzw. kontraktów menedżerskich). Jednym z założeń projektowanej ustawy była eliminacja istniejącego w tym zakresie pola do nadużyć. Uchylenie przepisu art. 3 ust. 2, który zawiera możliwość wyłączenia stosowania ustawy wobec osób fizycznych, spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub

osób prawnych, z którymi zawarto umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania, w przypadku gdy podmioty te ustanowiły zabezpieczenie osobowe lub rzeczowe ewentualnych roszczeń powstałych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy albo na własny koszt ubezpieczyły się lub ubezpieczyły osobę wskazaną do pełnienia funkcji członka zarządu od odpowiedzialności cywilnej powstałej w związku z zarządzaniem, stanowi konieczny element porządkujący i ujednolicający zasady zatrudniania członków organów zarządzających.

Doprecyzowany został także przepis art. 4, zgodnie z którym jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednej spośród spółek, w których:

- 1) udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
- 2) udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
- 3) udział spółek, o których mowa w pkt 1 i 2, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji. Przy czym jedyny wyjątek do powyższej zasady będzie wynikał z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Projekt ustawy wprowadza także zmiany w art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, w wyniku której maksymalna wysokość wynagrodzenia miesięcznego w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 3 tej ustawy, nie może przekroczyć sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Projekt ustawy przewiduje także wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych. W tym miejscu należy zauważyć, że obowiązujące przepisy Kodeksu spółek handlowych, w zakresie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, nie określają zasad przyznawania wynagrodzenia członkom zarządów lub rad nadzorczych. Natomiast w zakresie spółek akcyjnych przepisy Kodeksu spółek handlowych wskazują, że rada nadzorcza ustala wynagrodzenie członków zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy, chyba że statut stanowi inaczej. Przedmiotowy projekt ustawy przewiduje, że zasady

wynagradzania członków zarządu, w szczególności maksymalna wysokość wynagrodzenia członków zarządu, jak też przyznawanie członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub określenie maksymalnej wartości takich świadczeń, będą mogły być ustalone uchwałą wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub przez walne zgromadzenie w spółce akcyjnej. Przyznanie takiej kompetencji zgromadzeniu wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz walnemu zgromadzeniu w spółce akcyjnej spowoduje, że organy te będą miały realną możliwość oddziaływania i kształtowania sfery wynagrodzeń członków organów zarządzających, zapewniając lepszą kontrolę właścicielską w tym zakresie. Przedmiotowy projekt określa także, że wynagrodzenie członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy określa organ (rada nadzorcza lub zgromadzenie wspólników) albo osoba powołana uchwałą zgromadzenia wspólników do zawarcia umowy z członkiem zarządu. Ponadto projekt przewiduje także upoważnienie dla rady nadzorczej do ustalenia, że wynagrodzenie członków zarządu spółki akcyjnej obejmuje również prawo do określonego udziału w zysku rocznym spółki, który jest przeznaczony do podziału między akcjonariuszy.

Odnosnie do wynagrodzeń rad nadzorczych w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością projekt wskazuje, że członkom rad nadzorczych może zostać przyznane wynagrodzenie, którego wysokość określa umowa lub uchwała wspólników. Dodatkowo projekt przewiduje, że członkom rady nadzorczej będzie przysługiwał zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach rady.

Powyższe rozwiązania, wprowadzające do Kodeksu spółek handlowych wyraźną podstawę prawną do przyznania wynagrodzenia członkom rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak również zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach rady, w sytuacji gdy taka podstawa funkcjonuje w przypadku spółki akcyjnej, zrównują w tym zakresie, na gruncie polskiego prawa spółek, pozycję członków rady nadzorczej w obydwu rodzajach spółki kapitałowej.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z którą będzie ona miała zastosowanie do wynagrodzeń członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych projekt ustawy przesądza,

że zadania podmiotu uprawnionego do wykonywania praw udziałowych oraz walnego zgromadzenia będzie wykonywał minister właściwy do spraw gospodarki. W ramach tych zadań minister właściwy do spraw gospodarki będzie określał, w formie oświadczenia, zasady wynagradzania członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej Banku, co jest wzorowane na dotychczas obowiązujących rozwiązaniach dotyczących ustalania wynagrodzeń prezesów zarządów w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa. Powyższa zmiana wynika ze szczególnego statusu Banku Gospodarstwa Krajowego, którego jednym z głównych zadań jest wspieranie rozwoju gospodarki państwa.

W przepisach przejściowych projekt przewiduje, że do umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, w brzmieniu dotychczasowym, oraz umów o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku będącego podstawą pełnienia funkcji w organie zarządzającym spółki, które zostały zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, będą stosowane przepisy dotychczasowe.

Określono także ostateczny termin wdrożenia nowych zasad wynagradzania przewidzianych w projekcie ustawy przez podmioty uprawnione do wykonywania praw udziałowych, które będą obowiązane podjąć działania mające na celu ukształtowanie i stosowanie w spółce zasad wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego, określonych niniejszą ustawą, najpóźniej do dnia zwyczajnego walnego zgromadzenia, którego przedmiotem będzie rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy rozpoczynający się w 2016 r. Podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce, o której mowa w art. 11 ust. 1, inny niż minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, będzie zobowiązany do przekazania ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, w terminie trzech miesięcy od dnia odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia, informacji w sprawie realizacji obowiązku określonego w art. 2 ustawy.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), nie podlega zatem notyfikacji. Projekt nie podlega przedstawieniu organom i instytucjom

Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Skarbu Państwa Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Filip Grzegorzczak – Podsekretarz Stanu w MSP Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Dec-Kruczkowska Dyrektor Departamentu Zarządzania Strategicznego i Rozwoju – tel. 22/695-87-14 małgorzata.dec-kruczkowska@msp.gov.pl	Data sporządzenia 15.04.2016 r. Źródło: inne Nr w wykazie prac UD58
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zapewnienie przejrzystych, jednolitych zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i organów nadzorczych, a także wybranych postanowień umów zawieranych z członkami organów zarządzających w spółkach handlowych z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych, m.in. poprzez powiązanie wysokości wynagrodzenia członków organów zarządzających z bieżącą sytuacją spółki, jej wielkością oraz skalą prowadzonej działalności, a tym samym skali ponoszonej odpowiedzialności.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zasady kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających będą określane uchwałą walnego zgromadzenia danej spółki. Co do zasady, wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego będzie składało się z określonej kwotowo części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki. Część stała wynagrodzenia miesięcznego członka organu zarządzającego uzależniona od skali działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiągniętych przychodów i wielkości zatrudnienia, będzie wynosiła:

- 1) od jednokrotności do trzykrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie do 10 pracowników włącznie lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych niższy niż równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były niższe niż równowartość w złotych 2 milionów euro;
- 2) od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 11 do 50 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych stanowiący co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat stanowiły co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro;
- 3) od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 51 do 250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 10 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 10 milionów euro;
- 4) od czterokrotności do ośmiokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie od 251 do 1250 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
 - c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 43 milionów euro;
- 5) od siedmiokrotności do piętnastokrotności podstawy wymiaru – dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie poniższe przesłanki:
 - a) zatrudniała średniorocznie co najmniej 1251 pracowników lub
 - b) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych wyższy niż równowartość w złotych 250 milionów euro, lub

- c) sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 215 milionów euro.

Podstawę wymiaru stanowi wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, będzie uzależniona od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania będą ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego. W przypadku spółek realizujących misję publiczną albo spółek realizujących zadania publiczne, określenie celów zarządczych, ich wagi oraz sposobu ich weryfikacji, będzie wymagać uwzględnienia stopnia realizacji misji publicznej albo stopnia realizacji zadań publicznych, w okresie stanowiącym podstawę ustalenia wynagrodzenia uzupełniającego. Część zmienna wynagrodzenia w spółce nie będzie mogła przekroczyć 50%, a w największych spółkach (o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 projektu) 100% wynagrodzenia podstawowego członka organu zarządzającego w poprzednim roku obrotowym.

Ponadto projekt zakłada, iż fakultatywnie wypłata wynagrodzenia uzupełniającego będzie mogła być uzależniona od terminu, nie dłuższego niż 36 miesięcy i warunków, w szczególności powodujących utratę prawa do otrzymania wynagrodzenia w całości albo w części, jeżeli w oznaczonym w umowie terminie zajdą okoliczności mające wpływ na realizację określonych w umowie celów zarządczych.

Zakłada się również dopuszczalność odpraw, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy cywilnoprawnej.

Projekt odnosi się również do likwidatorów spółek, dla których wynagrodzenie będzie wynosić ½ wynagrodzenia zasadniczego członka organu zarządzającego, uzależnionego m.in. od wielkości spółki. W przypadku zakończenia likwidacji w założonym harmonogramie, przysługiwać będzie premia likwidacyjna na koniec procesu.

Zakłada się, że wynagrodzenia likwidatorów będą miały charakter motywacyjny, m.in. poprzez skorelowanie części zmiennej z efektywną realizacją procesu likwidacji, zgodnie z założonym harmonogramem.

Projekt zakłada również określenie wynagrodzenia członków rad nadzorczych. Projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotyczący członków organu nadzorczego będzie określał wysokość wynagrodzenia miesięcznego w tym organie, w wysokości nieprzekraczającej iloczynu podstawy wymiaru oraz mnożnika od 0,5 do 2,75, zależnie od skali działalności spółki. Ponadto, zgodnie z projektem, uchwała w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dotycząca członków organu nadzorczego będzie mogła przewidywać podwyższenie wynagrodzenia członków organu nadzorczego do 10% w stosunku do wskazanej wyżej wysokości, ze względu na funkcję pełnioną w organie nadzorczym spółki lub uczestnictwo w funkcjonującym w jego ramach Komitecie.

Efektem projektowanych zmian będzie profesjonalizacja kadr menedżerskich i nadzoru w podmiotach objętych regulacją, jak również eliminacja istniejących w obszarze wynagradzania członków organów zarządzających oraz organów nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych zjawisk niepożądanych m.in. poprzez wprowadzenie zasady jawności dotyczącej warunków wynagradzania członków organów korporacyjnych spółek – zawieranie pełnej informacji o wysokości i zasadach przyznawania wynagrodzenia członkom organów zarządzających. Projektowane zmiany zapewnią również spójność systemów regulacji oraz przyczynią się do ujednolicenia zasad wynagradzania członków zarządów we wszystkich spółkach z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych niezależnie od organu/podmiotu wykonującego prawa z akcji/udziałów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zasady kształtowania wynagrodzeń Zarządów oraz Rad Nadzorczych/Rad Dyrektorów w podmiotach z udziałem Skarbu Państwa w wybranych krajach Europy:

Włochy – wg założeń obecnie trwającej reformy nadzoru właścicielskiego planowane jest:

określenie nowych, niższych pułapów wynagradzania kadry zarządzającej, uwzględniających kompetencje, obroty i wielkość zarządzanego podmiotu (w przygotowaniu osobny dekret legislacyjny – odpowiednik ustawy);
cięcia wynagrodzeń (o 30%) menadżerów zarządzających podmiotami ponoszącymi straty przez kolejne 3 lata;
odpowiedzialność menadżerów za straty ponoszone przez spółki.

Niemcy – z informacji „Public Corporate Governance Kodex” (PCGK) oraz ze „Wskazówek dla dobrego kierowania spółkami, ze stworzonymi na ten cel regułami dla kierowania udziałami” wynikają następujące zasady:

- wynagrodzenie członków Zarządu ustalane jest przez organ nadzorujący po uwzględnieniu wynagrodzeń w spółce na podstawie oceny dokonanych działań (istnieje możliwość obniżenia wynagrodzenia członków Zarządu);
- kryterium dla wynagrodzenia stanowią w szczególności zadania każdego członka Zarządu, jego osiągnięcia osobiste, osiągnięcia w zarządzaniu spółką, jak również sytuacja ekonomiczna, zrównoważony rozwój i widoki spółki na przyszłość;

- całkowite wynagrodzenie członków Zarządu obejmuje część pieniężną, zapewnienie utrzymania, pozostałe świadczenia, w szczególności po zakończeniu pracy, świadczenia dodatkowe wszelakiego rodzaju oraz świadczenia osób trzecich, które przyznano ze względu na działalność w zakresie zarządzania i przyznano je w danym roku;
- jeśli części wynagrodzenia pieniężnego członków Zarządu obejmują obok stałych również części zmienne, to powinny zawierać zmieniające się co rok komponenty związane ze zrównoważonym rozwojem firmy, jak również komponenty długoterminowe i obciążone ryzykiem;
- wypłaty dla członka Zarządu w przypadku przedwczesnego zakończenia działalności jako członka Zarządu nie mogą przekroczyć bez ważnego powodu łącznie ze świadczeniami dodatkowymi wartości dwóch wynagrodzeń rocznych.

Francja – zasady wynagradzania członków kadry kierowniczej zostały uregulowane w dekreście z 26 lipca 2012 r. Zakłada on ograniczenie zarobków członków Zarządu oraz Rad Nadzorczych w podmiotach z udziałem SP do maksymalnej kwoty 450 tys. euro brutto rocznie (obejmującej zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia). Odpowiada ona kwocie 37,5 tys. euro miesięcznie, co stanowi ok. 27 razy więcej niż minimalna miesięczna płaca krajowa. Wysokość maksymalnego rocznego wynagrodzenia brutto może zostać zmodyfikowana na podstawie dekretu. Wysokość wynagrodzeń spółek z większościowym udziałem SP jest podawana do wiadomości publicznej.

Norwegia – wynagrodzenie członków Zarządu jest określane zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Rybołówstwa, obowiązującymi od lutego 2015 r. Wynagrodzenia są ustanawiane na poziomie „konkurencyjnym, ale nieprzewyższającym wynagrodzeń wypłacanych w podobnych firmach” (*competitive but not wage leading*). Zasadniczym elementem wynagrodzenia powinna być stała płaca podstawowa. Schematy wynagrodzenia przewidujące dodatkowo elementy zmienne muszą być oparte na: obiektywnych i mierzalnych kryteriach; przejrzyste i ograniczone czasowo; zawierać kryteria, które nie dopuszczają do tego, aby czynniki zewnętrzne, na które kadra przedsiębiorstwa nie ma wpływu, były podstawą do wypłacania nieuzasadnionego wynagrodzenia. Składnikiem wynagrodzenia członków Zarządu w spółkach notowanych na giełdzie mogą być długoterminowe plany motywacyjne (*long-term incentive schemes*), ich wartość nie może przekroczyć 30% płacy podstawowej. W odniesieniu do płacy zmiennej, programów emerytalnych i odprawy zostały ustalone maksymalne pułapy. W ciągu roku płaca zmienna nie może przekroczyć wysokości sześciu miesięcznych wynagrodzeń podstawowych. Wysokość odprawy nie powinna przekraczać 12-krotności podstawowej płacy miesięcznej. Informacje nt. wysokości zarobków wyższej kadry menedżerskiej są upubliczniane.

Wlk. Brytania – dla płac i kontraktów powyżej 142 tys. funtów rocznie w podmiotach, w których rząd ma udziały i sprawuje nadzór korporacyjny, wymagana jest akceptacja naczelnego sekretarza skarbu (odpowiednik polskiego wiceministra finansów). Akceptacji płacy wyższej od ustalonego limitu dokonuje się w przypadku zmiany warunków zatrudnienia oraz na wstępie procesu rekrutacji. Naczelnny sekretarz skarbu dokonuje również akceptacji dodatków zadaniowych i premii powyżej 50 tys. funtów oraz nagród uznaniowych powyżej 17,5 tys. funtów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
1. Podmioty, w których organy i osoby reprezentują Skarb Państwa w zakresie wykonywania praw z udziałów/akcji spółek handlowych, przysługujących Skarbowi Państwa,	w ok. 369 spółkach stanowiących własność Skarbu Państwa lub z przewagą własności Skarbu Państwa w sektorze publicznym	Dane Ministerstwa Skarbu Państwa pozyskane z rejestru REGON, stan na koniec 2015 r. Dot. podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców.	Organy wykonujące prawa z akcji/udziałów będą kształtować wynagrodzenia członków organów korporacyjnych spółek zgodnie z ujednoliconymi zasadami ogólnymi.
2. Podmioty, w których organy i osoby reprezentują państwowe osoby prawne w zakresie wykonywania praw z udziałów/akcji spółek handlowych, przysługujących tym podmiotom,	w ok. 860 spółkach stanowiących własność państwowych osób prawnych lub z przewagą własności państwowych osób prawnych w sektorze publicznym	Dane Ministerstwa Skarbu Państwa pozyskane z rejestru REGON, stan na koniec 2015 r. Dot. podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców.	Organy wykonujące prawa z akcji/udziałów będą kształtować wynagrodzenia członków organów korporacyjnych spółek zgodnie z ujednoliconymi zasadami ogólnymi.
3. Podmioty, w których organy i osoby reprezentują jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowe osoby prawne w zakresie wykonywania praw z udziałów/akcji spółek handlowych,	w ok. 2386 spółkach stanowiących własność jst, samorządowych osób prawnych lub z przewagą tych sektorów własności w sektorze publicznym	Dane Ministerstwa Skarbu Państwa pozyskane z rejestru REGON, stan na koniec 2015 r. Dot. podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców.	Organy wykonujące prawa z akcji/udziałów będą kształtować wynagrodzenia członków organów korporacyjnych spółek zgodnie z ujednoliconymi zasadami ogólnymi.

4. Podmioty zależne od spółek z udziałem Skarbu Państwa, wchodzące w skład grup kapitałowych (z wyłączeniem podmiotów wymienionych w pkt 1 i 2).	w ok. 320 spółkach wchodzących w skład grup kapitałowych (tj. spółki zależne i kontrolowane przez jednostkę dominującą)	Dane Ministerstwa Skarbu Państwa pozyskane z informacji przekazanych przez podmioty będące w nadzorze Ministerstwa Skarbu Państwa, stan na koniec 2015 r.	Organy wykonujące prawa z akcji/udziałów będą kształtować wynagrodzenia członków organów korporacyjnych spółek zgodnie z ujednoliconymi zasadami ogólnymi.
--	---	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został zamieszczony w BIP na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz BIP RCL w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, a także skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0–10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Przyjęcie projektu ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Na podstawie analizy dokonanej na grupie 169 spółek z udziałem Skarbu Państwa będących w nadzorze Ministra Skarbu Państwa (na koniec listopada 2015 r.) wynika, że szacowana roczna kwota oszczędności w tytułu wynagrodzeń członków organów zarządzających, możliwa do uzyskania w związku z wejściem w życie przepisów projektowanej ustawy (przyjmując jako postawę wymiaru przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto bez wypłat nagród rocznych w IV kwartale roku 2015 – tj. w wysokości ok. 4,3 tys. zł), wyniesie ok. 59 mln zł.</p> <p>Niniejsze szacunki uzyskano, porównując rzeczywiste (faktyczne) kwoty wynagrodzeń członków zarządów w 2015 r., w stosunku do średniego poziomu wynagrodzeń, zgodnie z założeniami projektu ustawy.</p> <p>Faktyczne (rzeczywiste) kwoty wynagrodzeń analizowano, biorąc pod uwagę w spółkach nienotowanych na GPW faktyczne kwoty wynagrodzeń uzyskane w 2015 r., powiększone o kwotę premii rocznej w wysokości 50% maksymalnej, czyli 3-krotności wynagrodzenia miesięcznego – założenie to przyjęto celem uproszczenia i przyspieszenia analiz, bowiem premia jest przyznawana i wypłacana po przyjęciu sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w następnym roku obrotowym (zwyczajowo jest to połowa następnego roku obrotowego, czyli w przypadku przeprowadzanej analizy to czerwiec 2016 r.). W odniesieniu do spółek giełdowych w faktycznych kwotach wynagrodzeń uwzględniono wynagrodzenie zasadnicze, premie, kwoty z tytułu zasiadania w organach statutowych w spółkach grupy kapitałowej i pozostałe (m.in. tzw. uposażenie socjalno-bytowe), opublikowane w sprawozdaniach z działalności spółek za rok obrotowy 2015.</p> <p>Natomiast średni poziom wynagrodzeń, zgodnie z założeniami projektu ustawy, jest to średnia arytmetyczna przedziałów dla poszczególnych grup spółek powiększona o 50% zakładanych maksymalnych kwot premii – założenie to także przyjęto celem uśrednienia szacunków, bowiem nie jest znana na chwilę obecną skala i zakres premiowania członków zarządów w kolejnych okresach sprawozdawczych (latach obrotowych).</p> <p>W powyższych analizach uwzględniono wyłącznie spółki nadzorowane przez Ministra Skarbu Państwa, gdyż nie istnieje w Polsce zbiorcza baza danych, raporty lub analizy (także</p>											

	<p>w publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego) dot. wynagrodzeń członków zarządów i rad nadzorczych w podmiotach z udziałem Skarbu Państwa lub z udziałem jednostek samorządu terytorialnego i ich związków. Niezbędne do pozyskania informacje potrzebne dla przeprowadzenia rzetelnych szacunków powinny zawierać także dane dot. aktywów, przychodów i zatrudnienia w analizowanych podmiotach, co było potrzebne do wykonania podziału podmiotów wg kategorii ich wielkości mierzonej za pośrednictwem tych parametrów i zaproponowania dla poszczególnych grup spółek poziomów (krotności) wynagrodzeń. Biorąc to pod uwagę i dochowując zasady najwyższej staranności, dokonano szacunkowych obliczeń w oparciu o możliwe do pozyskania i zweryfikowania dane, co legło u podstaw ograniczenia grupy badanych podmiotów. W związku z tym można domniemywać, że łączna kwota oszczędności dla podmiotów objętych projektowaną zmianą może być wyższa.</p> <p>Szacuje się, że z tego tytułu może nastąpić zmniejszenie wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Opodatkowanie tych dochodów skalą podatkową na poziomie 32% przyniosłoby wpływy do budżetu z tytułu podatku PIT w wysokości ok. 12,3 mln zł.</p> <p>Należy również założyć, że przyjęcie proponowanych rozwiązań zmniejszy koszty ponoszone przez spółki, w szczególności na wynagrodzenia, odprawy oraz odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, co w rezultacie może przełożyć się na zwiększone wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane regulacje nie wpłyną znacząco na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Projektowane zmiany dotyczą zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu, wysokości wynagrodzenia, świadczeń dodatkowych, przepisów o zakazie konkurencji, a także wynagradzania członków rad nadzorczych w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych oraz jednostek samorządu terytorialnego.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana zmiana nie spowoduje zmian na rynku pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Z chwilą wejścia w życie projektowanych przepisów.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu zasadna jest po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie projektowanych przepisów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SKARBU PAŃSTWA¹⁾

z dnia

**w sprawie określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce
wynagrodzeń członków organu zarządzającego**

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SKARBU PAŃSTWA

¹⁾ Minister Skarbu Państwa kieruje działem administracji rządowej – Skarb Państwa, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 1902).

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Skarbu Państwa
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR

**OŚWIADCZENIE O PRZYJĘCIU OBOWIĄZKU KSZTAŁTOWANIA W SPÓŁCE
WYNAGRODZEŃ CZŁONKÓW ORGANU ZARZĄDZAJĄCEGO**

Ja niżej podpisany (a):
PESEL:
adres zamieszkania:

kandydat na członka organu nadzorczego w spółce
.....

wskazany przez
(podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce)

oświadczam, że przyjmuję obowiązek kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z ustawą z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...)

.....

czytelny podpis kandydata oraz data

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego ma na celu wykonanie delegacji ustawowej, zobowiązującej Ministra Skarbu Państwa do określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz.).

Wzór oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego będzie zawierał takie informacje jak: imię i nazwisko kandydata na członka organu nadzorczego w spółce, jego pesel oraz adres zamieszkania, firmę spółki, podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce oraz oświadczenie o przyjęciu przez kandydata obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt będzie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Ministra Skarbu Państwa.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z czym nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Projektowana regulacja prawna nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Skarbu Państwa</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Filip Grzegorzczak – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Miroslaw Toś, starszy specjalista w Departamencie Prawnym MSP, tel.: 695 86 43 email: mirosław.tos@msp.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 05.05.2016 r.</p> <p>Źródło: art. 3 ust. 3 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...).</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego ma na celu wykonanie delegacji ustawowej, zobowiązującej Ministra Skarbu Państwa do określenia wzoru oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia ... o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. ...).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wzór oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego będzie zawierał takie informacje jak: imię i nazwisko kandydata na członka organu nadzorczego w spółce, jego pesel oraz adres zamieszkania, firmę spółki, podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółce oraz oświadczenie o przyjęciu przez kandydata obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kandydaci na członków organów nadzoru w spółkach z większościowym udziałem Skarbu Państwa			
Spółki z większościowym udziałem Skarbu Państwa			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt będzie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Ministra Skarbu Państwa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Przyjęcie zmian do rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa							

	domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane regulacje nie wpłyną znacząco na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt nie będzie miał wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne		mienie państwowe						
Omówienie wpływu								

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Z chwilą wejścia w życie projektowanych przepisów, tj. po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Ewaluacja efektów projektu zasadna jest po upływie 2 lat od dnia wydania rozporządzenia przez Ministra Skarbu Państwa.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)